אגרות הראי"ה - כרך א' - אגרת נוספות א

תמצית האגרת

תאריך ומקום: (תרס"ב - ירושלים)
נמען: מאת האדר"ת אל הרב קוק בבויסק

איגרת של חותנו האדר"ת (אגרות נוספות). יפו זקוקה מאוד לרב, ופנו כבר לר' חיים ברלין ולר' מרדכי מאושמנה בלי הצלחה. ר' משה סלומון ונכבד מיפו הציעו את הרב קוק. האדר"ת שמח מאוד, ומציין את התועלת לירושלים ולכלל ישראל ואת חופש הדפוס בארץ. החשש הוא שנת השמיטה, שבה רב יפו אחראי על המושבות ועל הכשר היין לפי ההיתר.

עיקרי הדברים

- הצעת רבנות יפו לרב קוק.
- ציפיית האדר"ת לעבוד יחד.
- שאלת השמיטה.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] *והוא אינו חלק מלשון האגרת.*

לאגרת טו. [ראו כרך א', אגרת טו]

לענין קבלת הרבנות בעיה"ק יפו והמושבות ת"ו.

א-ז: אגרות הגאון ר' אליהו דוד רבינוביץ-

תאומים (האדר"ת) [האדר"ת, רבה של ירושלים, חותנו של הרב קוק] *זי"ל.*

ב"ה[1], (עה"ק[2] ירושלים ת"ו[3], שנת תרס"ב[4] [(1902)]).

לידיד לבי אהו"נ[5] ח' הרב הגאון המפורסם לשו"ת[6] מו"ה[7] אברהם יצחק הכהן נ"י[8] הגאבד"ק[9] בויסק, [הרב קוק כיהן אז כרבה של בויסק שבלטביה] לו ולרעיתו ב"א הרבנית ולבו"ב[10] יגדלום לתוחומע"ט[11] בשמחה ונחת, ונזכה לראות עונג וטובה מהם.

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 תרס"ב - השנה תרס"ב (1901/1902)
5 אהו"נ - אהוב נפשי
6 לשו"ת - לשם ולתפארת
7 מו"ה - מורנו הרב
8 נ"י - נרו יאיר
9 הגאבד"ק - הגאון אב בית דין קהילת
10 ולבו"ב - ולבני ביתו
11 לתוחומע"ט - לתורה ולחופה ולמעשים טובים

מכתבי זה הנני שולחו למען כ"ג[12] נ"י בדבר חדש, וגם נחוץ מאוד, לדעת דעת כ"ג נ"י במוקדם. והוא הדבר. עה"ק יפו נחוצה מאוד לרב. וכבר דפקו על פתחי הגאונים הרב ר"ח[13] ברלין [הרב חיים ברלין, בנו של הנצי"ב] והרב ר'[14] מרדכי מאשמינא שיחיו לאוי"ט[15], ולא עלתה בידיהם אף לאחר שהבטיחום. והנה שחרו פני היום לכתוב לכ"ג אודות זה. והן לא אכחד, כי כבר כחצי שנה הי'[16] הרעיון הזה בלבי, ודברתי עם זו' הרבנית תחי'[17] כי מאוד כמה נפשי לדבר הזה. אמנם עתה זה איזה שעות באו אלי הנכבד ה"ר[18] משה סאלאמאן [ככל הנראה ר' יואל משה סלומון, ממייסדי פתח תקווה] ועוד נכבד מיפו, והציעו לפני אודות כ"ג נ"י, - בעודהו יושב שם בבויסק בכבודו של עולם.

והנה מאוד ערגה נפשי לזה באין ערוך, ולמותר להאריך, כאשר יודע בעצמו, ובכלל הי' לתועלת גדול גם לירושלים, ולכלל ישראל, כאשר יזכנו ד' להיות ביחד, ופה ב"ה הכל יהי'[19] בידינו, הדפוס הוא חפשי ב"ה, ואת אשר נסכים לרצון ד' להגדיל תורה ולעשות חיל לטובת כלל ישראל תצא מפה תורה לכל ישראל. א"א[20] לי לבאר הכל בכתב, וכאשר יזכנו השי"ת[21] שנהי'[22] ביחד אי"ש[23] יראה ויבין את הכל.

ענין החוצץ בזה אולי מפני שנת השביעית הבעל"ט[24], [שמיטת תרס"ג (1902–1903)] אשר בקץ הקיץ הבעל"ט, על הרב דיפו להשגיח על המושבות ולכל אשר להם, כי הוא הראש וראשון להם, ואולי לא ירצה לתת הכשרים להיין מפירות שביעית הנעשה בהיתר שנמכר לא"י[25], כפי ההיתר שהורה הרב המנוח מהרנ"ה[26] [ככל הנראה הרב נפתלי הירץ הלוי, רבה של יפו לפני הרב קוק] זצ"ל[27] ע"פ[28] הסכם הגאון דבריסק זצ"ל.

ואיך שיהי'[29] הדבר נכון ונפלא לשני הצדדים.

תקותי תעודדני כי יהי' עצהיו"ט[30] לשנינו אי"ש.

---

12 כ"ג - כבוד גאונו
13 ר"ח - ראש חודש
14 ר' - רבי
15 לאוי"ט - לאורך ימים טובים
16 הי' - היה
17 תחי' - תחיה
18 ה"ר - הרב רבי
19 יהי' - יהיה
20 א"א - אי אפשר
21 השי"ת - השם יתברך
22 שנהי' - שנהיה
23 אי"ש - אחרי דרישת שלום
24 הבעל"ט - הבא עלינו לטובה
25 לא"י - לארץ ישראל
26 מהרנ"ה - מורנו הרב רבי שמות שמתחילים באותיות נ, ה (למשל: נתן + הלל) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
27 זצ"ל - זכר צדיק לברכה
28 ע"פ - על פי
29 שיהי' - שיהיה
30 עצהיו"ט - על צד היותר טוב

בהחפזה כתבתי כ"ז[31] מפני הפאסט הנחוצה היום, ואני שולחו באחריות, ולמען ישיב לי דבר ברור בדעתו, ודעת ב"ב[32], וד' יזכנו לחדות פניהם בשמחה במהרה בפעה"ק[33] ירושת"ו[34], כתקות חודו"ז[35],

אלי' דוד

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

31 כ"ז - כל זה
32 ב"ב - בני ביתו
33 בפעה"ק - בפה עיר הקודש
34 ירושת"ו - ירושלים תבנה ותכונן
35 חודו"ז - דורש פענוח